

Vedení údajů o ekonomické činnosti v registru ekonomických subjektů (RES)

Ing. Ivana Jankovičová

Vedoucí oddělení rozvoje a metodiky registrů

Statistika kultury 2030

26.2.2025

Obecné informace

- RES je veden Českým statistickým úřadem podle § 19a zákona č.89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Je veřejným seznamem – databází ekonomických subjektů (firem).
- Zápis do RES má pouze evidenční význam a je veden výhradně pro statistické účely.
- Jedním z údajů vedených v registru ekonomických subjektů je předmět podnikání nebo jiné činnosti (dále jen ekonomická činnost).
- Pro evidenci ekonomické činnosti v RES se používá klasifikace CZ-NACE, která byla vypracována podle mezinárodní statistické klasifikace ekonomických činností v souladu s nařízením EP a Rady (ES) č.1893/2006.
- Ekonomické činnosti do RES zařídí přímo ČSÚ na základě dostupných informací z administrativních zdrojů.
- Zařídění ekonomické činnosti do CZ-NACE se aktualizuje průběžně z administrativních zdrojů, statistických zjišťování, požadavků věcně příslušných odborů ČSÚ či na základě žádosti jednotlivých ekonomických subjektů.
- Má-li ekonomický subjekt vůči zařídění do klasifikace oprávněné námitky, je na základě jeho sdělení upraveno.

Právnícké osoby

- U PO vznikajících zápisem do VR se do CZ-NACE kódují činnosti zapsané v předmětu podnikání nebo činnosti, účelu nebo vedlejší hospodářské činnosti.
- V případech obchodních společností, kdy je v obchodním rejstříku zapsána pouze věta „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ bez rozepsaných oborů činnosti živnosti volné, se prověřuje, zda v Rejstříku živnostenského podnikání nejsou u tohoto subjektu zapsány též konkrétní obory živnosti volné. Pokud ano, tyto se kódují a zapisují do RES, a to s určitým omezením – obvykle do 12 kódů. Pokud obory živnosti volné uvedeny nejsou, je v RES veden kód 00-nedefinováno.
- Ostatní právnícké osoby se zatřídí do CZ-NACE dle informací z administrativních zdrojů např. Rejstřík školských právníckých osob, Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb, Rejstříky registrovaných církví a náboženských společností atd. nebo jejich zatřídění vyplývá z povahy subjektu – politické strany, honební společenstva apod.

Podnikající fyzické osoby

- V RES jsou vedeny pouze fyzické osoby – podnikatelé, kterým je přidělováno IČO. Ostatním OSVČ, které provozují tzv. svobodné povolání (využívání výsledků duševní, tvůrčí činnosti - autorský zákon) se IČO nepřiděluje a v RES vedeny nejsou.
- Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona se zařídují do CZ-NACE dle informací převzatých z Rejstříku živnostenského podnikání a zařídování probíhá dle pravidel takto:
 - má-li subjekt i jinou činnost, než živnost volnou, pak se upřednostňuje ta jiná (koncesovaná, vázaná, řemeslná);
 - má-li subjekt specifikované obory živnosti volné, pak se kóduje každý obor zvlášť;
 - má-li subjekt specifikováno více než 12, případně všechny obory živnosti volné, kóduje se 00 - nedefinováno;
 - má-li subjekt uvedenu pouze volnou živnost bez specifikace oboru/ů, kóduje se 00 – nedefinováno;
- Živnost volná, tj. výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, zahrnuje 82 oborů činnosti.

Stanovení hlavní (převažující) činnosti ekonomického subjektu

- Hlavní ekonomická činnost je taková činnost, která největší měrou přispívá k přidané hodnotě jednotky.
- Při stanovení hlavní činnosti u nových ekonomických subjektů se používá tento obecný postup:
 - je-li zřejmá hlavní činnost z názvu či povahy subjektu, vybírá se z deklarovaných činností ta nejbližší;
 - není-li zřejmá hlavní činnost, pak má výroba či služby přednost před obchodem;
 - činnost pronájem vlastních nemovitostí nezůstává hlavní, pokud má subjekt i jiné činnosti (a nejedná se o bytové družstvo nebo společenství vlastníků jednotek);
 - při změně zapsaného předmětu činnosti se doplňované činnosti vkládají na další pořadí, vyjma případu, kdy je hlavní činnost zřejmá z názvu či povahy subjektu;
 - byla-li činnost v konstitutivním administrativním zdroji vymazána, dochází ke změně hlavní činnosti;
- Nově vzniklým vybraným právníkům osobám, které se zapisují do obchodního rejstříku se cca půl roku po jejich vzniku posílá dotazník s otázkou na hlavní vykonávanou činnost. Z odpovědi respondenta se stanoví kód hlavní činnosti.
- K úpravě hlavní činnosti ekonomických subjektů v RES může dále dojít na základě podnětu věcně příslušného odboru ČSÚ.

Děkuji za pozornost